

TYPY HLÁSEK

Z hlediska artikulace

apertura (otevřenost mluvidel)			striktura (překážka v mluvidlech)			
		konsonant				
	vokál	aproximanta	sonora		(pravý, vlastní) konsonant	
			likvida	nazála	sonorní	nesonorní
např:	[a] [e:]	[j] [ɨ]	[l] [r]	[m] [n]	[b] [z]	[f] [k]
					lenis	fortis

"Sonorní" je vlastně termín akustický/auditivní, ale užívá se i při popisu tvoření. Do rámce vokálů se zahrnují i diftongy - i když jsou složitější. Pořád však je podstatou apertura.

Z hlediska akustiky a auditivního hodnocení

tón (periodické kmity)			šum (neperiodické kmity)			
		konsonant				
	vokál	glide	sonora		(pravý, vlastní) konsonant	
			likvida	nazála	sonorní	nesonorní
např:	[a] [e:]	[j] [ɨ]	[l] [r]	[m] [n]	[b] [z]	[f] [k]
					lenis	fortis

Do rámce vokálů se zahrnují i diftongy - i když jsou složitější. Pořád však jsou podstatou periodické kmity.

Z hlediska vztahu vokálnosti a konsonantnosti lze zobrazit vztahy takto:

	vokál	glide	likvida i nazála	znělý a neznělý kons.
vokálnost	+	-	+	-
konsonantnost	-	-	+	+
			liší se typem "vokálnosti"	- znělost dává také tón ("doprovodný")

Z hlediska funkce ve slabice

	vokál	aproximanta/glide	likvida	nazála	pravý kons.
složka slabiky	jádro	jen svah	někdy i jádro	zřídka i jádro	jen svah

Do rámce vokálů se zahrnují i diftongy - i když jsou složitější. Jsou však vždy jádrem slabiky.